

Magyar Köztársasági Érdemrend

és

Érdemkereszt katonai tagozat

1991–2016

III. rész

Varga Ottó

2026. május 13.

TARTALOMJEGYZÉK

- I. Bevezető
- II. Nagykereszt a csillaggal
- III. Nagykereszt a rendi láncon csillaggal

I. Bevezető

A tanulmányom célja részletekben gazdag fotókkal bemutatni az 1991. évi XXXI. törvény - a Magyar Köztársaság kitüntetéseiről valamint ennek módosításáról szóló jogszabályok szerint a Magyar Köztársasági Érdemrend és Érdemkereszt katonai tagozatának kitüntéseit.

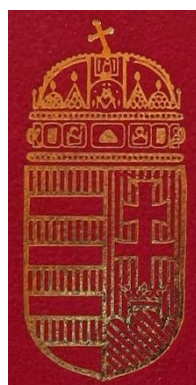
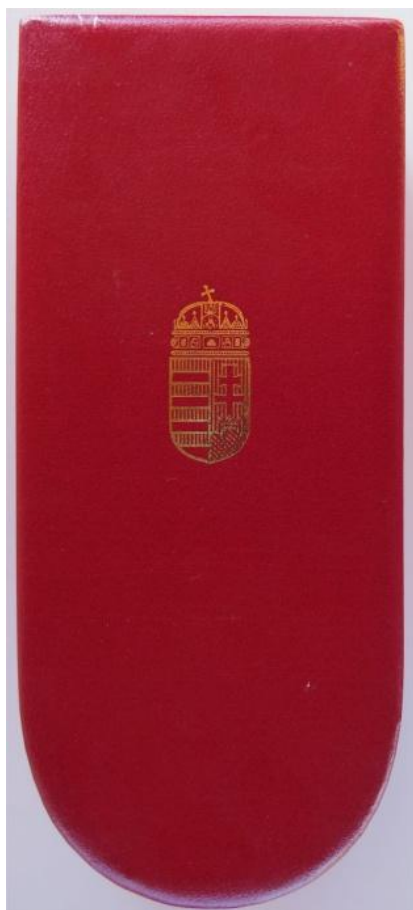
A tanulmánysorozat I. részében a tanulmányhoz szükséges fogalmak megtalálhatók, az Érdemkereszt arany, ezüst, bronz fokozata és a Kiskereszt / Lovagkereszt katonai tagozat került bemutatásra. A II. részében a Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztje, a Középkeresztje és a Középkereszt a csillaggal katonai tagozatának kitüntetésekkel foglalkoztam. A III. részben a Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykereszt a csillaggal, Nagykereszt a rendi láncon a csillaggal katonai tagozatának kitüntéseit mutatom be.

II. Nagykereszt a csillaggal

Az 1991. évi XXXI. törvény a Magyar Köztársaság kitüntetéseiről 1. számú melléklet szerint:

*(2) A Magyar Köztársasági Érdemrend **nagykeresztje** 56 mm átmérőjű. A jobb vállról a bal csípő felé húzódó 100 mm széles szalagon viselendő. A polgári tagozat nagykeresztjének szalagján a 88 mm széles sötét smaragdzöld sávot jobbról-balról 2 mm széles fehér és 4 mm széles piros csík szegélyezi. A katonai tagozat nagykeresztjének szalagján a 88 mm széles piros sávot jobbról-balról 2 mm széles fehér és 4 mm széles zöld csík szegélyezi. A nagykereszthez nyolc egyenlő sugarú, a bal mellre tűzendő ezüstös, domború **csillag** jár. Ennek átmérője 90 mm, közepét a 2. § (1) bekezdésében leírt kereszt ékesíti.*

A doboz felső két sarka lekerekített, az alsó rész félköríves. Mérete 128 mm X 300 mm, 54 mm magas. Tetején arany színű köztársasági címer amely 60 mm magas, 27 mm széles. A felnyitásra - zárásra szolgáló kapocs arany színű. A szétnyitáshoz stiftes, fém patentolást alkalmaztak, melynek tüskéi a dobozba vannak beütve. A kereszt "fészek" része 7 mm, a szalagsáv 9 mm mély.

01. – 02. kép - A Nagykereszt a csillaggal kitüntetés doboza felül nézetből, a köztársasági címer

03. kép - a doboz eleje és a felnyitásra - zárásra szolgáló kapocs

04. kép - a doboz hátulja, szétnyitáshoz stiftes, fém patentolás

A Nagykereszt és a csillag egy külön felső lapon került elhelyezésre, alatta a vállszalag összehajtott része van.

05. – 06. kép - A Nagykereszt, a csillag és a szalag felső részének elhelyezkedése, a „fészek” rész

07. – 08. kép - A Nagykereszt és a csillag közvetlen elhelyezésének részei

09. – 10. kép - A vállszalag elhelyezése a doboz alsó részén, két oldalt látható támasztó „kispolcok” a kereszt és a csillag tartójának elhelyezésére szolgál

A Nagykereszt vállszalagjának teljes hossza 1860 mm, félbehajtottan 930 mm. A testet átkaroló rész 1340 mm, félbehajtottan 670 mm. A rozetta átmérője 65 mm, magassága 18 mm. A csokor 110 mm X 95 mm, középre szűkülő. A Kereszt résznél lévő szalag 400 mm, félbehajtottan 200 mm. A vörös szalag szélessége 100 mm, szélein 4 mm-es zöld és 2 mm-es fehér csíkkal. A Keresztet rögzítésére fonott, vörös zsinór szolgál.

11. – 12. kép - A Nagykereszt vállszalagjának mindkét oldala

13. – 14. kép - A Nagykereszt vállszalagjának rozettája és annak hátoldali része

15. kép - A rozetta alatt látható vörös fonott zsinór

16. kép - A vörös fonott zsinór részlete

A Nagykereszt 57 mm átmérőjű egyenletesen szélesedő szárú, "görög" kereszt. A kereszt szárak felülete mindkét oldalon fehér színű zománcozott, szélein keskeny vörös csík, pereme aranyozott. Előlapon zöld zománcos babérkoszorúval övezett vörös mezőben a Magyar Köztársaság címere. A babérkoszorú külső átmérője 22 mm, belső átmérője 15 mm

arany szegéllyel. A köztársasági címer 6 X 17 mm. A Nagykereszt vastagsága közepén 10 mm. A Nagykereszt karikájában a Pénzverde jele és fémjelzés. A Kereszt hátoldalán az alapítás és újra alapítás dátuma "1946 1991".

17. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje

18. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje oldal – felül nézetből

19. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztjének középső része

20. kép - A fémjel és a Pénzverde jele a karikán

21. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje oldalnézetből

22. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje hátoldala

23. kép - Az évszámok

A Nagykereszt csillaga 90 mm átmérőjű, 20 mm magas. Nyolc egyenlő méretű ága van, a test domborított, ezüst anyagú. A csillag közepén 56 mm átmérőjű, piros szegélyű, domborított, zománcozott kereszt található. A kereszt közepén 22 mm átmérőjű babékoszorú, közepén a köztársasági címer.

24. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztjének csillaga

25. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztjének csillaga oldalnézetből

26. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje csillagának középső része

A csillag hátoldalán közepén 20 mm átmérőjű kör alakú lemez, rajta "1946 1991" évszámok (az alapítás és az újjáalapítás időpontja), melyek egymás alatt helyezkednek el, 4 mm magasak és 6 mm szélesek (04C-04F kép)

27. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje csillagának hátoldala a tűvel

28. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje csillagának hátoldala az évszámokkal

29. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje csillagának tű befogó része

30. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztjének csillaga sugarai

A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje a csillaggal kis díszítmény

*5. § (1) Olyan esetben, amikor a katonai szolgálati szabályzat rendelkezései nem írják elő a Magyar Köztársasági Érdemrend jelvényeinek eredeti alakjukban való viselését,
a) a nagykereszt eredeti szalagja, keresztje és csillagja helyett a kiskereszt viselendő a nagykereszt csillagjának 25 mm átmérőjű kicsinyített másával ékesített szalagon,*

A doboz paraméterei és a kereszt, szalagsáv, rozetta méretei megegyeznek a Középkereszt kiskeresztjénél / lovagkeresztjénél leírtakkal. A szalagon levő nagykereszt miniatűrje 25 mm átmérőjű, a szalagsávon lévő miniatűrje 10 mm átmérőjű, a rozetta 15 mm a rajta levő miniatűr 10 mm átmérőjű.

31. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje a csillaggal kis díszítménye

32. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje a csillaggal kis díszítmény szalagjának miniatűrje

33. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje a csillaggal kis díszítmény szalagsávja a miniatűrrel

34. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje a csillaggal kis díszítményének rozettája (gomblyuk jelvény)

A 2000. évi XI. törvény a Kossuth-díjról és a Széchenyi-díjról szóló 1990. évi XII. törvény, valamint a Magyar Köztársaság kitüntetéseiéről szóló 1991. évi XXXI. törvény módosításáról:
4. § A Törvény 1. számú melléklete 3. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Magyar Köztársasági Érdemrend fokozatai:

- a) **nagykereszt a láncsal,**
- b) nagykereszt,
- c) középkereszt a csillaggal,
- d) középkereszt,
- e) tisztikereszt,
- f) lovagkereszt.”

5. § A Törvény 1. számú mellékletének 3. §-a a következő új (3) bekezdéssel egészül ki, és ezzel egyidejűleg az eredeti (3) és (4) bekezdés jelölése (4) és (5) bekezdésre változik:

„(3) A nagykereszt a láncsal fokozat kizárólag államfők részére adományozható. A nagykereszt a szalaghoz aranylánc függesztékkel kapcsolódik, a nagykereszthez járó csillag aranybevonatú.”

A szakirodalmak az Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykereszt a láncsal kitüntetés bemutatását a rendelkezésükre álló adatok, dokumentumok, tárgyak alapján a polgári tagozatúként tudták bemutatni. A jogalkotó a módosító törvényben nem különítette el a polgári és katonai tagozatot, mégis a zöld szegélyes kereszték és a kisdíszítmény zöld szalagja arra engedett következtetni, hogy csak polgári tagozatban létezik.

A módosító törvény 5.§-ban foglaltak szerint kizárólag államfők részére adományozható. Az államfők polgári vagy katonai titulusa viszont engedne következtetni arra, hogy például egy alkotmányos monarchia uralkodója katonai állományú (mint a hadsereg főparancsnoka), így a részére a katonai tagozat piros dobozos, piros szegélyű Nagykereszt a láncsal adományozható.

Fentiek hipotézisnek is hathatnának, ha az élet erre rá nem cáfolna. A <http://www.mortonandeden.com/> internetes aukciós oldalon 2016-ban megjelent egy Nagykereszt a láncsal katonai tagozat kitüntetés. Igaz nem tartozott hozzá doboz, csillag és kisdíszítmény.

35. kép - A Morton & Eden Ltd. aukciós oldalán megjelentő kép a Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje a láncsal kitüntetés egy részéről 2016-ban

A Nagykereszt a láncsal és a csillaggal polgári tagozat szakirodalmak szerinti leírása:

" 199 aranyozott, kettősdrót láncszemből álló nyaklánc, amelyet alsó részén két arany babérág ékesít. Az ágak közötti láncszemhez két karika csatlakozik (az alsóra „AP” cégjelzést, félholdat és „925” finomságú jelet ütöttek) amihez arany- és zöldzománc szegélyes, fehér zománcos, szélesedő szárú kereszt csatlakozik.

A kereszt előlapján közepén zöld babérkoszorúval körülvett kerek vörös mezőben az 1990-es magyar köztársasági címer van. Hátlapján kerek aranyszínű mezőben közepén „1946/1991” évszám, az alapítás és az újjáalapítás időpontja látható. Függesztő karikájába a „H” (Nemességvizsgáló és Hitelesítő Intézet), „PV” és ezüst fémjelet ütöttek. Anyaga: aranyozott ezüst, zománc. A kereszt mérete: 43 mm. A fokozathoz nyolcágú, domború, brillezett felületű, aranyozott csillag tartozik. Előlapján a rendjelvény előlapjának mása, hátlapján „1946/1991” beütés, valamint tű-kampó van. A tűn a láncnál ismertetett jelzések találhatóak, anyaga: aranyozott ezüst, zománc. Mérete: 90 mm."

"Kisdíszítmény: polgári tagozatú lovagkereszt, szalagján a csillag 25 mm átmérőjű, aranyozott, kicsinyített mása."

"Szalagsáv: a kisdíszítmény szalagjából, a csillag 10 mm átmérőjű, kicsinyített, aranyozott mása."

"Miniatűr rozetta (gombjuk jelvény): 15 mm átmérőjű, zöld zománcú, aranyozott peremű fémgomb, közepén a nagykereszt csillagának 10 mm-es, aranyozott, kicsinyített másával. Hátlapján szűrőkapocs van klipsszel."

36. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje a láncsal polgári tagozat

37. kép és 38. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje a láncon kitüntetés csillaga polgári tagozatok

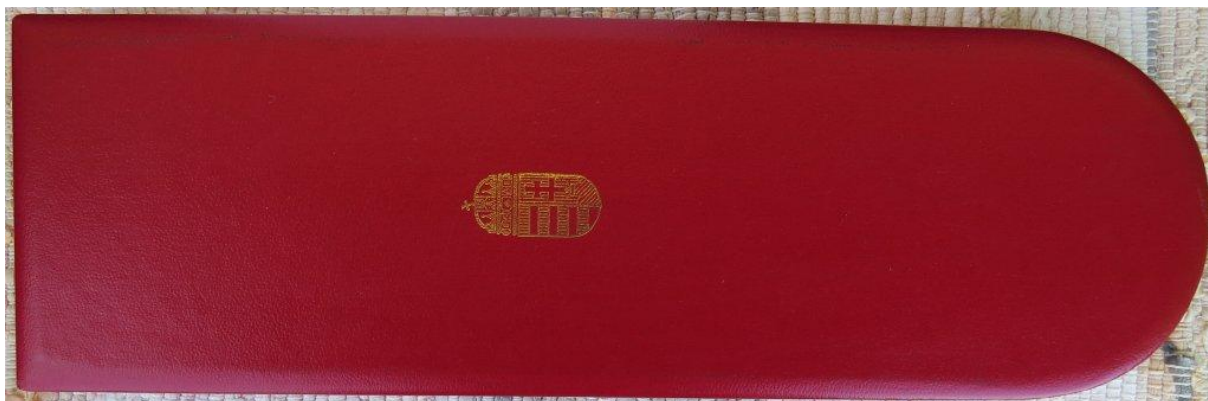

39. – 40. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje a láncon a csillaggal kis díszítménye és a szalagon a miniatűrrel polgári tagozat

Alkalmam volt kezemben tartani és teljes fotó sorozatot készíteni a Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykereszt a láncon a csillaggal katonai tagozat kitüntetéséről. A fentiek alapján és a személyes tapasztalatom szerint a katonai tagozat igen is létezik. A kutatók szerint (ide sorolandó a Nagy Magyar Kitüntetéseknél íróit is) 2005-ben a katonai tagozat fizikálisan is létezik. Személy szerint egy gyűjtő hagyatékát tekinthettem meg, melyben a katonai Érdemke-

reszektől az Érdemrend Nagykereszt lánccal, csillaggal kitüntetésig bezárólag minden megtalálható volt. Kis hezitálás után a kitüntetés a birtokomba is került.

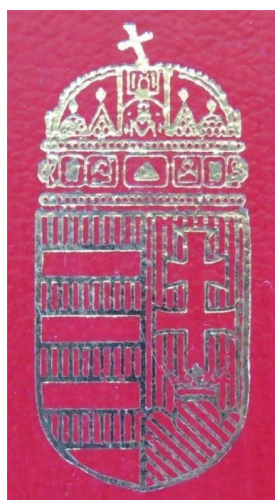
A katonai tagozat doboza vörös színű, 550 mm hosszú, 160 mm széles, 50 mm magas. A doboz elején 34 mm széles, 21 mm magas, pattintós megoldású a dobozba rögzítő szögelésű, vésett díszítésű nyitószervezet található. A doboz hátsó, felnyitási részén két 41 mm széles, 8 mm magas, a dobozba rögzítő szögelésű, stiftes szerkezet látható. A rögzítésre 4+4 X 2 szögelés szolgál. A doboz tetején lévő címer 59 mm magas, 27 mm széles.

41. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje a láncon a csillaggal dobozának teteje

42. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje a láncon a csillaggal dobozának alsó része

43. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje a láncon a csillaggal dobozán lévő köztársasági címer

44. – 45. kép - a doboz eleje és a felnyitásra - zárásra szolgáló kapocs

46. kép - a doboz hátulja, szétnyitáshoz stiftes, fém patentolás

47. kép - A doboz belsejének elrendezése

48. kép - A kitüntetés „fészkek” kialakítása a Nagykereszt, a lánc és a csillag számára

A lánc 880 mm hosszú, plussz 26 mm a két kontraszem és az összeillesztésre szolgáló kapocs. Egy szem 6 mm magas, 5 mm széles, 3 mm vastag, dupla kialakítású. A dobozban a lánc "fészke" 6 mm mély, felfelé szélesedő, alul 5 mm, felül 10 mm széles.

49. kép - Lánc részlet

50. kép - Láncszemek kapcsolódása

51. kép - A lánc „fészkének” részlete

52. kép - Az összekötő kapocs a „925” jelzéssel

53. kép - Az összekötő kapocs másik oldala

54. kép - Az összekötő kapocs oldalnézetből felülről

55. kép - Az összekötő kapocs oldalnézetből alulról

A babérágak ívesek, együttesen 56 mm hosszúak. Egy ágon kettő dupla és egy csúcs levél helyezkedik el. A babérág ékítmény fizikálisan önálló elem, négy karikával átöleli a láncot, azzal összeszorítva nincs, a lánc maga szabadon tud futni bennük. A kereszthez ovális, behajlított résszel csatlakozik.

56. kép - A babérágak

57. kép - A babérág részlete

58. kép - A babérágak hátsó oldala, rögzítés

59. kép - A babérág és rögzítése részlete

60. kép - A babérág, a lánc kapcsolódása a Nagykereszt láncszeméhez

A kereszt arany külső, piros belső szegélyezésű, fehér zománcos görög kereszt, befelé szűkülő szárakkal. Mérete jóval kisebb a Nagykereszt és Középkereszt fokozaténál: 43 mm átmérőjű, 8 mm vastag. A babérkoszorú átmérője 19 mm, melyben a piros részen 10 mm magas, 5 mm széles köztársasági címer van. Hátdoldalán az évszámok. A kereszt "fészke" a függesztő karika nélkül 45 mm átmérőjű, középpontján 8 mm mély.

61. kép - A Nagykereszt középső része

62. kép - A Nagykeresz mindkét oldala

63. kép - A Nagykereszt oldalnézetből

64. kép - A Nagykereszt „fészke”

Az általam megvizsgált és birtokomba került Nagykereszt a rendi láncon csillaga 90 mm átmérőjű, 25 mm magas. Nyolc egyenlő méretű ága van, a test domborított, ezüst anyagú. A csillag közepén 56 mm átmérőjű, piros szegélyű, domborított, zománcozott kereszt található. A kereszt közepén 22 mm átmérőjű babérmagocs, közepén a köztársasági címer 13 mm magas, 6 mm széles.

A csillag hátoldalán közepén 20 mm átmérőjű kör alakú lemez, rajta "1946 1991" évszámok (az alapítás és az újjáalapítás időpontja), melyek egymás alatt helyezkednek el, 4 mm magasak és 6 mm szélesek. A rögzítésre szolgáló tűn fémjelzések, "PV" azaz a Pénzverde jele (12D-12F kép). A csillag "fészke" kör alakú, 90 mm átmérőjű, 15 mm magas (12G kép).

65. kép - A csillag

66. kép - A csillag középső része

67. kép - A csillag felül – oldal nézetből

68. kép - A csillag sugarai

69. kép - A csillag hátoldala a tűvel

70. kép - A csillag hátoldalának közepe az évszámokkal

71. kép - A csillag rögzítő tűjén a fémjelek és a Pénzverde jelzés

72. kép - A csillag „fészke” a dobozban

Sajnálatos módon a kisdíszítménnyel nem találkoztam, így annak fizikai valóságát sem tudom igazolni. Természetesnek hathat a leírása, ha azt vesszük alapul, hogy a polgárin ami zöld, az a katonain piros. Doboza, rozettája, szalagsávja, szalagja, lovagkereszt széle piros. A rozettában és a szalagsáv közepén valamint a szalagon az arany csillag megfelelő kicsinyített mása lenne látható.

Konkrét állami megrendelést igazoló okirat, dokumentum hiányában semmit nem lehet állítani. A Pénzverde irat anyagai nem kutathatóak, így az esetlegesen ott készült dokumentumok hiánya is csak a hipotézisek táptalaját biztosítják.

Elbeszélések szerint az 1956-os szabadságharc 50. évfordulója 2006. október 23.-án volt és erre a jubileumi alkalomra a szabadságharcban részt vett és még élő személyek kapták volna meg a Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje a rendi láncon a csillaggal katonai tagozatot.

Köszönöm a megtisztelő figyelmet, a tanulmánysorozat befejezése a IV. résszel ér véget.

Felhasznált források, irodalom, dokumentumok:

- Bodrogi Péter – Molnár József – Zeidler Sándor : Nagy Magyar Kitüntetéseknév (2005)
- Makai Ágnes – Héri Vera : Kereszt, érem, csillag (2002)
- Kitüntetések a Magyar Köztársaságban – Kossuth Könyvkiadó 1995
- 1991. évi XXXI. törvényt - a Magyar Köztársaság kitüntetéseiről
- Magyar Közlöny 1991. július 22. –i 82. szám
- 2000. évi XI. törvény a Magyar Köztársaság kitüntetéseiről szóló 1991. évi XXXI. törvény módosításáról
- Magyar Közlöny 2000. február 18.-i 14. szám
- - 2011. évi CCII. törvény - Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntetéseiről
- Magyar Közlöny 2011. december 30.-i 165. szám
- www.signum-laudis.hu – Signum Laudis Fórum

Felhasznált képek:

- címképen: Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje a csillaggal kis díszítményének szalagja a miniatűrrel katonai tagozat, Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje a csillaggal kis díszítmény rozettája katonai tagozat, Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje a csillaggal vállszalagszalag részlet katonai tagozat, a Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje a rendi láncon a csillaggal katonai tagozat csillaga, saját gyűjteményi fotók
- 01. – 02. kép - A Nagykereszt a csillaggal kitüntetés doboza felül nézetből, a köztársasági címer, saját gyűjteményi fotók
- 03. kép - a doboz eleje és a felnyitásra - zárásra szolgáló kapocs, saját gyűjteményi fotó
- 04. kép - a doboz hátulja, szétnyitáshoz stiftes, fém patentolás, saját gyűjteményi fotó
- 05. – 06. kép - A Nagykereszt, a csillag és a szalag felső részének elhelyezkedése, a „fészek” rész, saját gyűjteményi fotók
- 07. – 08. kép - A Nagykereszt és a csillag közvetlen elhelyezésének részei, saját gyűjteményi fotók
- 09. – 10. kép - A vállszalag elhelyezése a doboz alsó részén, két oldalt látható támasztó „kispolcok” a kereszt és a csillag tartójának elhelyezésére szolgál, saját gyűjteményi fotók
- 11. – 12. kép - A Nagykereszt vállszalagjának mindkét oldala, saját gyűjteményi fotók
- 13. – 14. kép - A Nagykereszt vállszalagjának rozettája és annak hátoldali része, saját gyűjteményi fotók
- 15. kép - A rozetta alatt látható vörös fonott zsinór, saját gyűjteményi fotó
- 16. kép - A vörös fonott zsinór részlete, saját gyűjteményi fotó

- 17. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje, saját gyűjteményi fotó
- 18. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje oldal – felül nézetből, saját gyűjteményi fotó
- 19. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztjének középső része, saját gyűjteményi fotó
- 20. kép - A fémjel és a Pénzverde jele a karikán, saját gyűjteményi fotó
- 21. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje oldalnézetből, saját gyűjteményi fotó
- 22. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje hátoldala, saját gyűjteményi fotó
- 23. kép - Az évszámok, saját gyűjteményi fotó
- 24. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztjének csillaga, saját gyűjteményi fotó
- 25. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztjének csillaga oldalnézetből, saját gyűjteményi fotó
- 26. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje csillagának középső része, saját gyűjteményi fotó
- 27. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje csillagának hétoldala a tüvel, saját gyűjteményi fotó
- 28. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje csillagának hátoldala az évszámokkal, saját gyűjteményi fotó
- 29. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje csillagának tú befogadó része, saját gyűjteményi fotó
- 30. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztjének csillaga sugarai, saját gyűjteményi fotó
- 31. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje a csillaggal kis díszítménye, saját gyűjteményi fotó
- 32. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje a csillaggal kis díszítmény szalagjának miniatűrje, saját gyűjteményi fotó
- 33. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje a csillaggal kis díszítmény szalagsávja a miniatűrrel, saját gyűjteményi fotó
- 34. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje a csillaggal kis díszítményének rozettája (gomblyuk jelvény) , saját gyűjteményi fotó
- 35. kép - A Morton & Eden Ltd. aukciós oldalán megjelenő kép a Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje a láncon kitüntetés egy részéről 2016-ban, <http://www.mortonandeden.com/>
- 36. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje a láncon polgári tagozat, https://hu.wikipedia.org/wiki/A_Magyar_Érdemrend_nagykeresztje_a_lánccal#/media/File:Order_of_merit_of_hungary_chain.jpg
- 37. kép és 38. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje a láncon kitüntetés csillaga polgári tagozatok, <https://munder.files.wordpress.com/2014/09/becsuletrend.jpg>, Bodrogi Péter - Molnár József - Zeidler Sándor - Nagy Magyar kitüntetéseknévkönyv (Rubicon kiadó 2005)
- 39. – 40. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje a láncon a csillaggal kis díszítménye és a szalagon a miniatűrrel polgári tagozat, Bodrogi Péter - Molnár József - Zeidler Sándor - Nagy Magyar kitüntetéseknévkönyv (Rubicon kiadó 2005)
- 41. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje a láncon a csillaggal dobozának teteje, saját gyűjteményi fotó
- 42. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje a láncon a csillaggal dobozának alsó része, saját gyűjteményi fotó

- 43. kép - A Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztje a láncon a csillaggal dobozán lévő köztársasági címer, saját gyűjteményi fotó
- 44. – 45. kép - a doboz eleje és a felnyitásra - zárásra szolgáló kapocs, saját gyűjteményi fotók
- 46. kép - a doboz hátulja, szétnyitáshoz stiftes, fém patentolás, saját gyűjteményi fotó
- 47. kép - A doboz belsejének elrendezése, saját gyűjteményi fotó
- 48. kép - A kitüntetés „fészkek” kialakítása a Nagykereszt, a lánc és a csillag számára, saját gyűjteményi fotó
- 49. kép - Lánc részlet, saját gyűjteményi fotó
- 50. kép - Láncszemek kapcsolódása, saját gyűjteményi fotó
- 51. kép - A lánc „fészke” részlete, saját gyűjteményi fotó
- 52. kép - Az összekötő kapocs a „925” jelzéssel, saját gyűjteményi fotó
- 53. kép - Az összekötő kapocs másik oldala, saját gyűjteményi fotó
- 54. kép - Az összekötő kapocs oldalnézetből felülről, saját gyűjteményi fotó
- 55. kép - Az összekötő kapocs oldalnézetből alulról, saját gyűjteményi fotó
- 56. kép - A babérágak, saját gyűjteményi fotó
- 57. kép - A babérág részlete, saját gyűjteményi fotó
- 58. kép - A babérágak hátsó oldala, rögzítés, saját gyűjteményi fotó
- 59. kép - A babérág és rögzítése részlete, saját gyűjteményi fotó
- 60. kép - A babérág, a lánc kapcsolódása a Nagykereszt láncszeméhez, saját gyűjteményi fotó
- 61. kép - A Nagykereszt középső része, saját gyűjteményi fotó
- 62. kép - A Nagykereszt mindkét oldala, saját gyűjteményi fotó
- 63. kép - A Nagykereszt oldalnézetből, saját gyűjteményi fotó
- 64. kép - A Nagykereszt „fészke”, saját gyűjteményi fotó
- 65. kép - A csillag, saját gyűjteményi fotó
- 66. kép - A csillag középső része, saját gyűjteményi fotó
- 67. kép - A csillag felül – oldal nézetből, saját gyűjteményi fotó
- 68. kép - A csillag sugarai, saját gyűjteményi fotó
- 69. kép - A csillag hátoldala a tűvel, saját gyűjteményi fotó
- 70. kép - A csillag hátoldalának közepe az évszámokkal, saját gyűjteményi fotó
- 71. kép - A csillag rögzítő tűjén a fémjelek és a Pénzverde jelzés, saját gyűjteményi fotó
- 72. kép - A csillag „fészke” a dobozban, saját gyűjteményi fotó